

Poděl Javorky z Ostroměře do Lázní Bělohrad – pondělí, 28. prosince 2015.

Vlákem motoráčkem jsme se přemístili z Nové Paky do Ostroměře. Originální nádražní budova v Ostroměři byla postavena v letech 1867 až 1869 převážně z vojického pískovce a od té doby neprošla výraznějšími úpravami. Přesto v roce 2007 **vyhrála první ročník soutěže o nejkrásnější nádraží České republiky**. Domníváme se, že plným právem.

Hned za nádražní budovou si můžete vybrat ze dvou značení KČT. Modrá barva vás zavede přes Mlázovické Chlumu do bývalých lázní Mlázovice a zelená Mezihorím do Šárovcovy Lhoty a Lázní Bělohrad.

Vybíráme si samozřejmě tu druhou, která více méně kopíruje směr toku Javorky. Před tím se ale vydáváme naučnou stezkou Eduarda Štorcha a Karla Zemana k budově stejnojmenného muzea. Na chvíli se zastavujeme u rodného domku E. Štorcha, který svým provedením a použitým materiálem připomíná budovu Ostroměřského nádraží. Aby také ne, když sloužil jako strojovna a současně vodárna, kde se čerpala voda z Javorky pro parní lokomotivy. **Eduardův tatínek zde pracoval jako dozorce parního stroje.**

Muzeum je dnes zavřené, a tak se alespoň fotografujeme u povedené kovové skulptury mamuta, která jej střeží. Když si na internetu připomínám dílo E. Štorcha, vracím se do časů svého dětství. Jeho knihy Lovci mamutů, Osada havranů, Bronzový poklad a Hrdina Nik patřily k našim oblíbeným. Nevím, co dnešní mládež říká jména jako **Sokolí oko, Havranpírko, Kopčem, Mamutík, Veverčák, Nik nebo Minehava**. Pro nás to byli literární hrdinové, kteří nás jakoby mimochodem seznamovali s prehistorií naší vlasti.

Pokud jde o Karla Zemana, stačí připomenout jeho filmy Cesta do pravěku, Vynález zkázy nebo Baron Prášil.

Po zelené značce KČT přicházíme do míst, kde se nacházelo **Ostroměřské hradiště** o úžasně rozloze bezmála třiceti hektarů. Z mohutného obvodového opevnění zůstaly jen torza valů o výšce do deseti metrů a část příkopů o šířce až šestnácti metrů. Vznik hradiště se datuje kolem roku 860 a **původně patřilo kmeni Charvátů**, který historici řadí mezi Slavníkovce. Po vyvražďení Slavníkovců na Libici je hradiště opuštěno. Na kratší dobu je obnoveno Přemyslovci. Definitivně zaniká patrně v důsledku polského vpádu do Čech v roce 1110.

S obdobím neblahých událostí na Libici zřejmě souvisí nález 415 ti stříbrných denárů z konce X. století v místní cihelně, ukrytých v hliněné nádobě.

Procházíme se po valech a představujeme si, jak tady kdysi lidé žili. Z čeho se radovali a jaké byly jejich každodenní starosti. Možná, že se až tak příliš nelišili od těch dnešních, kdo ví.

Scházíme opět k Javorce, která **meandruje v mohutné průrvě zvané Mezihorí**, jež rozděljuje Chlumu na Mlázovický a Hořický. Její bystrá voda tu místy poháněla mlýnská kola. Pozůstatky mlýnských náhonů tu nacházíme dodnes.

Nemůžeme si nechat ujít výstup na Libín. Osada, ležící na temeni vysokého kopce patří k nejhezčím místům, která se v okolí Javorky nacházejí. Kdysi byla oblíbeným výletním cílem lázeňských hostů z Mlázovic a Lázní Bělohrad. Mimo jiné i díky hostinci, který zde nechal **podle „švejcarského mustru“** postavit Jan Kubišta z Mlázovic.

Na úpatí kopce nacházíme pomník Aloise Jiráska, odhalený 17.7.1921 u příležitosti sedmdesátých narozenin našeho spisovatele. Toho dne se zde tísnilo **neuvěřitelných dvacet tisíc jeho obdivovatelů** z celého okolí. Dnes tu s obtížemi hledám vhodné místo pro fotografování. Není to jednoduché. Okolí pomníku je zarostlé náletem keřů a všelikého bejli.

Kolem poměrně zachovalého Kubištova hostince stoupáme na vrcholek kopce.

Z rozcestí Nad Libínem bývá nádherný výhled do kraje, ale dnes si o něm musíme nechat zdát.

V terénním zářezu objevujeme **soukromý hřbitůvek rodiny Novotných**. Tichou poštou se mi kdysi doneslo, že paní Božena Novotná se dobře znala s jedním z našich prvorepublikových prezidentů. Jak to bylo doopravdy, zjistila Pavla díky Bělohradským listům (č.5/2013). Starosta Lázní Bělohrad pan Šubr v článku „Libín“ píše o tom, že díky paní Boženě Novotné, redaktorce „Zvěstování“, měl pozdější prezident **T.G.Masaryk** po dobu první světové války ve statku v č.5 u pana Novotného uschovává část svého soukromého archivu a korespondence.

Po úzké silničce sestupujeme do údolí Javorky a pokračujeme po zelené turistické značce do Šárovcovy Lhoty a následně i do Lázní Bělohrad.

Naše cesta vede k jedné z dominant, kostelu Všech svatých. U hřbitovni zdi jsou tam v prostém hrobě pochováni **rodíče zdejšího rodáka**, spisovatele Karla Václava Raise. Měl je nesmírně rád, dával jim to najevo za jejich života a svoji lásku k nim vyjádřil i prostými verši, vyrytými na hřbitovním náhrobku: **Dvě hlavy dobré leží tady v hrobě, dvě srdce, hodná světlé paměti - jim bylo blahem : Odpíratí sobě a všecko z lásky dáti pro děti. Jsou opět spolu. Jako byli v žití. A známé zvony jim tu budou hrát - kéž drahým duším věčně světlé svítí a Bůh jim oplát' všechno nastokrát!**

Od říčky Javorky vaši K+P